

Sygn. akt V CSK 599/13

POSTANOWIENIE

Dnia 24 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa P. [...] Spółki z o.o. w B.

przeciwko G. N.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 czerwca 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 kwietnia 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) oddala wniosek adw. K. W. o przyznanie od Skarbu
Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej
z urzędu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca pozwana G. N. oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in.: postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Zdaniem skarżącej w niniejszej sprawie występuje istotne

zagadnienie prawne sprowadzające się do tego, czy brak pouczenia przez sąd pierwszej instancji co do możliwości uzyskania przez stronę działającą bez profesjonalnego pełnomocnika pomocy prawnej z urzędu może stanowić podstawę dla uznania, że strona została pozbawiona możliwości obrony swych praw. Zagadnienia tego skarżąca nie zawiązała wprost ze skonkretyzowanym przepisem prawnym, ale w obszernym uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nawiązała do art. 5 k.p.c., art. 206 § 2 k.p.c., art. 212 § 2 k.p.c., art. 327 § 1 k.p.c. i art. 357 § 2 k.p.c. Argumentacja skarżącej nie prowadzi do wniosku, że istnieje możliwość wystąpienia odmiennych ocen powyższego problemu, zwłaszcza, że został on już definitywnie rozstrzygnięty w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. m. in.: wyrok z dnia 21 marca 2013 r., sygn. akt II CSK 322/12, niepubl., wyrok z dnia 24 lutego 2011 r., sygn. akt III CSK 137/10, niepubl., wyrok z dnia 7 listopada 2007 r., sygn. akt II CSK 286/07, niepubl., wyrok z dnia 7 lipca 2005 r., sygn. akt II UK 271/04, OSNP 2006, nr 5 – 6, poz. 95, wyrok z dnia 28 maja 2002 r., sygn. akt II UKN 250/01, niepubl., wyrok z dnia 10 marca 1998 r., sygn. akt I CKN 575/97, niepubl.).

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Odnosząc się do żądania zasądzenia na rzecz pełnomocnika pozwanej kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, należy zauważyć, że skoro skarga kasacyjna, wniesiona przez pełnomocnika ustanowionego przez sąd, podlega, jako oczywiście bezzasadna, odmowie przyjęcia do rozpoznania, to brak jest uzasadnienia dla przyznania mu od Skarbu Państwa, a więc ze środków publicznych, kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (zob.: postanowienie SN z dnia 20 września 2007 r., sygn. akt II CZ 69/07, OSNC z 2008 r., nr 3, poz. 41, postanowienie SN z dnia 26 listopada 2010 r., sygn. akt IV CSK 332/10, nie publ.). Należy ponadto zauważyć, że zgodnie z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 461) wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej powinien zawierać oświadczenie, że opłaty

nie zostały zapłacone w całości lub w części, ponieważ pozwala to określić zakres, w jakim wynagrodzenie musi zostać pokryte przez Skarb Państwa. Brak takiego oświadczenia wywołuje skutki materialnoprawne, polegające na utracie prawa do wynagrodzenia (zob. m. in.: wyrok SN z dnia 19 kwietnia 2012 r., sygn. akt IV CSK 384/11, niepubl., postanowienie SN z dnia 23 lutego 2012 r., sygn. akt V CZ 133/11, niepubl., postanowienie SN z dnia 9 września 2011 r., sygn. akt III SPP 27/11, niepubl.).

[aw]